

SODANKYLÄN KUNNAN KONSERNIOHJE

Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Ohjeella yhtenäistetään yhteisöjen toimintaa, lisätään toiminnan läpinäkyvyyttä, parannetaan kunnan yhteisöstä saaman tiedon laatua ja tehostetaan tiedonkulkua.

Ohjeen soveltamisala

Ohje koskee kuntaa ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Tytäryhteisöllä tarkoitetaan sellaista osakeyhtiötä, yhdistystä ja muuta yhteisöä ja säätiötä, jossa kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisön kanssa on määräämisvalta.

Osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan osakeyhtiötä tai muuta yhteisöä, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien (tytäryhteisö) kanssa on vähintään viidennes yhteisön osakepääomasta tai vastaavasta pääomasta tai on huomattava vaikutusvalta (20-50 % yhteisön äänimäärästä).

Ohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Ohje tulee käsitellä ja hyväksyä kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

Ohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Johtaminen, ohjaus ja valvonta

Valtuusto

Valtuusto hyväksyy kunnan konsernijohtamista ja muuta yhteistoimintaa koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä määrittelee kunnan omistajapolitiikan.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tavoitteet.

Valtuusto hyväksyy konserniohjeen.

Valtuusto valitsee kunnan edustajan tai edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat säätiöihin, ohjeistaa kunnan yhtiö- ja yhdistysten kokousedustajan yhtiön/yhdistyksen hallituksen jäsenten nimeämisessä.

Kunnanhallitus antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanhallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehtotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa.

Kunnanjohtaja seuraa kunnan omistajapolitiikan ja kuntakonsernin toimivuutta ja toteutumista sekä raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja edustaa kuntaa yhtiökokouksissa ja esittää kunnan edustajat yhtiöiden hallitukseen kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen.

Tytäryhteisö

Tytäryhteisön on toiminnassaan edistettävä kuntastrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Tytäryhteisön kokousten esityslistat on toimitettava vähintään neljä päivää ennen kokousta kunnanjohtajalle sekä pöytäkirja välittömästi sen jälkeen, kun se on allekirjoitettu ja tarkastettu.

Tytäryhteisöön on valittava tilintarkastajaksi sama tilintarkastajayhteisö kuin kunnassa.

Tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen on ennen päätöksentekoa hankittava kunnanhallituksen ennakkokäsitys seuraaviin toimenpiteisiin:

- Tytäryhteisön perustaminen
- Yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat

- osakkeiden merkintä, mikäli sitä ei ole erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten antaminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Edustajien valinta tytäryhteisöjen hallintoelimiin

Tytäryhteisöjen hallintoelimiin pyritään valitsemaan henkilöitä, joilla on liiketalouden ja tytäryhteisön toimialan asiantuntemus. Edustajien valinnassa huomioidaan myös tasa-arvolain vaatimus sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta.

Tytäryhteisöjen toimielinten palkkiot ja matkakustannukset tulee yhteisön päättävissä elimissä määritellä siten, että em. korvauksissa noudatetaan Sodankylän kunnan luottamushenkilöiden palkkiosääntöä.

Taloudenhoitoon liittyvät ohjeet

Konsernitilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää ne varat, velat, vastuut ja velvoitteet, jotka kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuen.

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on annettava konsernitilinpäätöstä varten kirjanpitolain mukaiset tiedot vuosittain viimeistään helmikuun loppuun mennessä.

Tytäryhteisöt antavat raportin taloudestaan ja toiminnastaan valtuustolle samanaikaisesti kuin kunnan talousarvion toteutuma viedään valtuuston käsittelyyn.

Kunnanhallitus voi tarvittaessa pyytää tytäryhteisöiltä myös muina aikoina toiminta- ja talousraportit niin harkitessaan sekä ohjeistaa konserniyhtiöitä taloudellisessa tavoitteenasetannassa.

Tytäryhteisön tilinpäätös- ja talousarvioaineiston tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Katsaus, jossa selvitetään toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista
- tulos- ja rahoituslaskelma sekä tase
- investoinnit
- lainanotto, lainojen lyhennykset, lainojen kokonaismäärä
- tuotannon kokonaismäärä ja sen kehitys

Tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Rahoitus ja riskien hallinta

Tytäryhteisöjen rahoituksessa on hyödynnettävä kilpailuttamista eli otettavista lainoista pyydetään tarjoukset ja maksuliikenteen hoito kilpailutetaan.

Kunnanhallituksen päätöksellä tytäryhteisöille voidaan antaa lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen eli alle vuoden taksinmaksuajalla kassalainaa kunnanhallituksen erikseen päättämällä lainaehdoilla. Lainoista, joissa takaisinmaksuaika on vuotta pidempi, päättää kunnanvaltuusto. Myös kunnan tytäryhteisö voi antaa yhteisön hallituksen päätöksellä kuntakonserniin kuuluvalla yhteisölle alle vuoden maksuajalla lainaa lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen.

Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka tulee perustua riskien kartoitukseen. Tytäryhteisön suorittaman kartoituksen perusteella määritellään ne periaatteet, joiden mukaan vahinkoriskejä siirretään katettavaksi vakuutuksella. Vakuutuspalvelut hankitaan konsernille yhteisen tarjouskilpailun perusteella.

Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassa soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kunnan käytäntöä.

Palkkauksessa ja palvelussuhteen ehdoissa pyritään konsernissa yhteneväisyyteen.

Henkilöstön hankinnassa hyödynnetään julkisen haun lisäksi konsernin henkilöstöä. Henkilöstön hankinnassa otetaan huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

Henkilöstön osaamistarpeet arvioidaan vuosittain käytävillä esimiehen ja alaisen välisillä kehityskeskusteluilla ja osaamisen kehittämiskeskustelulla.

Tytäryhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei toiminnan laatu ja tytäryhtiön etu muuta edellytä.

Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa Kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kunnan edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

Hankinnat

Konserniyhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettuja lakeja ja Sodankylän kunnanhallituksen hyväksymää hankintaohjetta. Konsernin hankinnoissa tehdään yhteistyötä konsernin sisällä ja erilaisissa hankintarenkaissa kunnan ulkopuolisten organisaatioiden kanssa.

Viestintä

Konserniyhteisön on tiedotettava tehtävistään ja toiminnastaan sopivin tavoin kunnanvaltuuston hyväksymän viestintäohjeen periaatteiden mukaisesti.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan viestintäohjeen periaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Voimaantulo

Tämä ohje tulee voimaan 1.12.2007 ja tällä kumotaan kunnanhallituksen 10.12.1997 ja 8.2.1999 hyväksymä ohje.